

stóran fyrimun. Fólki kunnu byggja sjálv á sínum egna stykki, og so leingi figgingin krevur so stóran eginpening ella so nógv av egnum arbeiði, so má tann vanliga útstykk-ingin vera ein møguleiki.

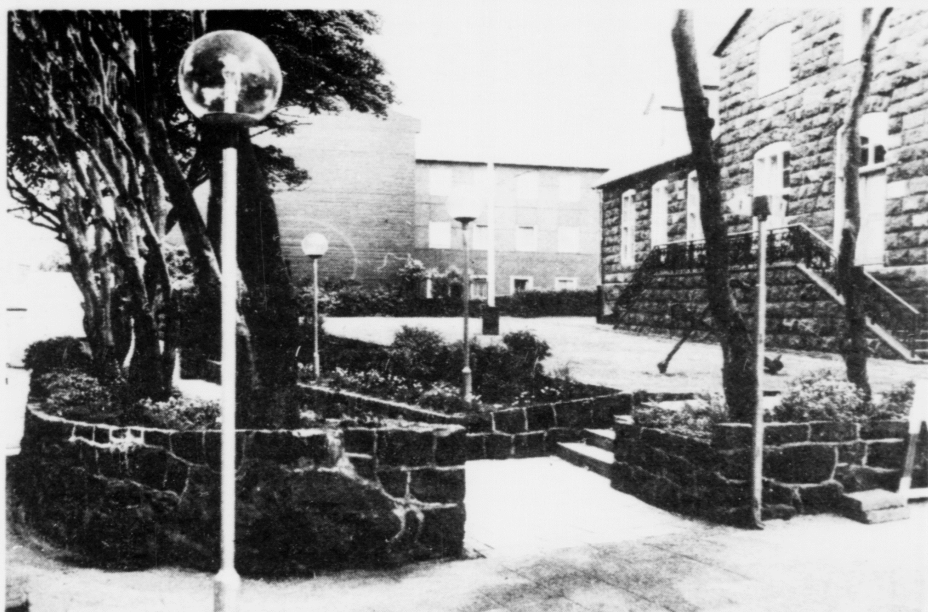
Áttu at roynt fleiri møguleikar

— Men kanska áttu vit at bygt meira saman, og i grundini hevur kommunan vist á eina leið við teimum 36 húsunum, sum vórðu bygd í eysturbýnum, í Torsbýrgi. Bylingar, kanska við størri og minni húsum. Tættari saman, so livd verður millum húsini. Hús við arbeiðsplássum og virkjum. Við lógini um íbúðargrunn er eisini møguleiki fyri figging, sum gera tey fyrstu árinu ikki so tung. Vit høvdu tá kunnað kent fyrimynd i gamlari fóroyskari

bygging heldur enn i tí stírnasta av tí útlenska, har sum tað ræður um, at tað einstaka húsið er stórt og skal vísa seg.

Svørtu tekjurnar størsta mistakið

— Nú eru treytirnar, tá útstykkjað verður, ikki so strangar sum i fyrstuni. Var tað eitt mistak?
— Eitt av størstu mistøkunum var at krevja svartar tekjur á Konmansmýru. Tankin var, at har fóru hús at standa í øllum litum og i beinari linju. Tað, sum bant tey saman, var tekjan. Men stendur tú i dag uppi við grót-brotið og hyggur oman yvir Konmansmýru, so sær tað ikki gott út. Húsini eru málað i veikum træverjulitum, og tær svørtu tekjurnar lýsa burturúr.
— Passar tað, at tú svararði onkrum, sum

Gunnar Hoydal skýrir tiltakið at fríða úttan fyri býráðshúsinu fyri eina søguliga vend: — Vollur varð gjordur, laðingar og plantingar. Øll sögdu, at tað bar ikki til — tað fekk ikki fríð. Men tað bar til, og vit vóru á tí, hvørja ferð okkurt var skrátt upp ella heglað niður. Gunnar heldur seg vera púra vísan i, at hetta fekk avleiðingar fyri bæði kommunu og borgarar.

Heimkoma

Aftur at vera heima, síla mjørkan millum fingrarnar og senda seinasta munin av ferðaspýtti niður á blikkini, flöskurnar og sprekinu ið sleikja loðin fram við molanum.

At siggja aftur á blikktekjurnar og droparnar sum klóra seg fastar i rustátið niðast i rukkunum áðrenn teir fara fyri bakka.

At taka at sær aftur vatnblettirnar á heimastoyptum húsagrundum, blandimaskinur og sandrúgvur, sjónarringur klóradur upp av forbyggjils i av betongvokstri sum ikki veit hvør ætt er frægast at grabba imóti.

Allheimseballasja um foturnar, ljóðið av svartaskóm niður i burturkast úr hesum heimi melur saman við ljómin av tí dugnaliga flokki ið longu hevur víssað sær annan fótin inn um gátt til hin næsta.

Bilarnir, smíðaðir til mjúkar túrar tvørtur um ameriska fastlandið stoyta seg við lágari pannu og breiðari hekkun i brekkurnar, skráurnar i ytsta gevindi og leysar handilstenn sum gríslá i kjaftinum fyri hvønn hyl.

Og hetta flekkuta asfaltið spjarrað og bött móti kulda og ólogum; at hyggja aftur i gruggutu hyljarnar sum rættisiktaðir kommunumenn, trúgvir sum trollini, fylla av nýggjum ár undan ári.

Tá verður hjartað ballað i tann váta avislepan sum sigur at Havnin skal skina. Og við támi á nýlogdum seyðasparli seyrar eydnan niður úr bringuni: At kenna seg aftur, at vera aftur við hús.

Hesa yrkti Gunnar seinast i 60-unum

spurdi, um tað var møgulegt at leggja flagtak á, at tað var i lagið, men at tað skuldi vera svart?

— Eg eri blivin argaður fyri at hava sagt tað. Eg havi kanska sagt tað til stuttleika.

— Sum nú er, verða øll grundstykki seld fyri sama pris, líka mikið um nógv ella lítið skal gerast við stykkini, áðrenn byggjast kann. Er tað rættvíst?

— Um tað skuldi verið so rættvíst sum møgulegt, so skuldi næstan hvørt stykki verið met, alt eftir hvussu tað var, og hvussu nógv tað kom at kosta at gera tað byggiklárt.

Settur at siga nei

— Hetta eru teir nýggju býarpartarnir. Hvussu við tí eldra býnum. Har er eisini nógv hent?

— Tað besta, sum er hent, er, at niðurbrottingin er steðgað, og ta nú verður bygt uppáftur. Fyri 12 árum síðani stóð alt i miðbýnum til at ganga undir i ferðslu og óljóði og tilvildarligrar bygging. Men hetta árið samtykti býráðið álemlu byggisamtyktina, og eg var i grundini settur til tað eina: at siga nei!

— Tað var eitt ógilt trýst, og eg feldi meg tá i nøkur ár, sum eg hevði ein søguligan leiklut sum alment reyvarhol. Ein býráðslimur, hann var norðanefir, kallaði meg bara Noydal, og tað gekk ofta hart á, eisini úttan fyri arbeiðstíð. Men so liðandi fór næsta stig i gongd — at finna nýggj byggjoki at vísa teimum á,

sum fingi nei at byggja niðri i býnum.

Tankin var stigvis bygging á Trapputrøðni

— Hugsar tú m.a. um SMS?

— SMS var ikki til i fyrstuni og slett ikki Hans Mortensen. Tankin i býarplaninum var, at á Trapputrøðni og niðanefir skuldu byggjast handilshús i stigum, so hvørt sum tað gjordist ov trøngt hjá handilsmonnum i miðbýnum og ætlin var, at teir sjálvir skuldu byggja.

— Hans Mortensen sá møguleikarnar, áðrenn nakar annar trúði upp á teir. Eg haldi framvegis, at tað kom ov skjótt og i einum bresti. Ta einu tíðina sá tað út, sum tað fór at drepa allan handilsskap i miðbýnum. Men annars royni eg at verja handilsmiðstöðina, tað sum eg kann, hóast øllum ikki dámar at hoyra tað.

Javnvág er komin i

— Solumiðstöðin hevur bjargað miðbýnum. Tað hevði verið heilt óhugsandi at lagt alt tað handilsøki, sum nú er á Trapputrøðni, i nýbyggingar niðri i miðbýnum, úttan alt hevði verið sprongt sundur i ein hurlivasa. Meira javnvág er nú komin i, og tað hevði borið til at farið undir 3. byggistig, sum er at byggja miðbýin uppáftur og gera hann liviligrar. Men var

tað ikki eydnast at fáa hesa javnvágina i aftur, hevði alt býarplansarbeiðið ligið i skeljum i dag.

Seinastu árinu hevur býráðið eisini virkuliga roynt at fingið miðbýin upp á fótur, og fólka koma henda vegin aftur, og handilsfólkini hava aftur fingið álít á miðbýin.

— Men finnst eingi óloyst ting?

— Meira enn so. Til dømis tryggjeikin at koma til og úr skúla. Tað var eitt stórt mistak, at ein so stórur skúli sum Eystur-skúlin varð bygdur. Ístaðin fyri skuldu smærri skúlar verið bygdar i íbúðarøkjunum. Tað er ikki rætt, at børn skulu yvir fleiri býarpartar og tvørtur um ferðsluáðrar. Tey eru i tí vanda hvønn einasta dag. Vit eiga tí at hugsa um at leggja friðarlígar gøtur, rásir og súklurásir til skúlarnar.

— Hava tit ongantíð umhugsat at leggja súklurásir?

— Vit hugsaðu ikki um tað, tá býarplanurin varð lagdur, tí tá var longu líkt til, at alt fór at koyra i bili. Men nú súkla fólk aftur. Og býráðið hevur eisini samtykt, at i samband við stórri vegagerð skulu súklurásir gerast.

Orkan fer nú ikki bert til at bota um

— Tað hoyrist allastaðni í dag, hvussu vakurt alt er blivið i Havnini. Hvast sigur tú til at verða róstur meira enn útspiltur?

— Fyri tað fyrsta er tað órættvíst, tí at so nógv hava verið við til hetta, og alt býráðið hevur verið

Jóhann Mortensen
hevur tosað við
Gunnar Hoydal.
Jóhann og Kalmur
Lindenskov hava
tikið myndirnar.

púra samt um hesi tiltøkini tey seinnu árinu. Kanska hava fólk eisini lagt til merkis, at vit hava fingið ein býargartnara, og tað ger stóran mun.

— Og fyri tað næsta hevur tað ligið i tíðini at fara betur um. Býurin hevur fingið betur umstøður — er komin burtur úr gomlum syndum og eftirstøðum. Tað er ikki sum fyrr, at næstan øll orkan fór til at bota um og koma aftur-um aftur, tí alt bleiv bygt allastaðni i senn, úttan at nakað varð gjørt liðugt. Sjálvur haldi eg, at eitt høvuðsúrslit hesi árinu hevur verið tað, at býráðið hevur lært at ganga væl frá tí, sum verður gjørt.

Søgulig vend

— Tú frá leggur tær also ábyrgdina?

— Nei, ikki heilt — ikki min egna part av henni. Og tá eg hugsi um tað, so er serliga eitt arbeiði, sum eg minnst næstan sum eina søguliga vend. Tað var, tá ið pylsuvagnarnir vórðu fluttir burtur frá økinum millum gamla kommunuskúlan, núverandi býráðshúsum, og Mylnugøtu. Vøllur varð gjordur, laðingar og plantingar. Øll sögdu, at tað bar ikki til — tað fekk ikki

Framhald á síðu 12